

Mirko Đaćić

Ostavka bez obrazloženja

Strana II

Oliver Popović

Partizan i Mega u Novom Pazaru

Strana VII

Šta sve plove novopazarskim rekama?

Bahatost „boji“ vodu

Strana III

SANDŽAK Danas

Novi Pazar

PETAK, 24. maj 2019, broj 7907/622, godina XXII, cena 50 din, 40 den, 1,5 KM, 0.7 EUR (CG), 9 kuna

www.danas.rs

Politika mi donela probleme: Nikola Jelić

Zapaljen automobil predsednika SO Nova Varoš „Spustio se nekakav kriminal u ovaj grad“

Nova Varoš - „U životu nisam imao problema dok nisam počeo da se bavim politikom“, kaže Jelić, koji veruje da je ovaj čin politički motivisan. Potvrđuje da je pre č-

tiri dana smenjen sa mesta direktora Srbijašuma, ali navodi da ima ponudu od generalnog direktora za „neko napredovanje“.

R. P.
Strana II

Priboj domaćin biciklističke trke „Kroz Srbiju“

Šansa za predstavljanje turističkog potencijala

Sa trke od pre tri godine

Čarobni krug prirode

Priboj u okviru programa razvoja sporta i turizma pod nazivom „Priboj u centru čarobnog kruga prirode“ realizuje projekte Pribojskog triatlona gde je u aprilu bio domaćin Evropskog rafting kupa, od 1. juna će biti domaćin petog kola planinarske Trekking lige i na kraju 31. jula će biti domaćin druge etape Biciklističke trke „Kroz Srbiju“. U cilju realizacije ovih programa opština Priboj je uspostavila dugoročnu saradnju sa timom profesora beogradskog Fakulteta za sport i fizičko vaspitanje na čelu sa prof. dr Darkom Mitrovićem sa kojima se prave strategije koje za rezultat treba da imaju valorizaciju svih prirodnih resursa opštine Priboj.

će kvalifikaciona za Olimpijske igre u Tokiju, a lokalna vlast u njoj vidi šansu da predstavi prirodne lepote i turističke potencijale Priboja. „Cilj je predstaviti našu jedinstvenu ponudu u kojoj u centru grada imate rafting stazu, a na svega pet kilometara od grada na Ribarskom naselju na Potpeckom jezeru stazu za veslanje na mirnim vodama. Iz hotela u centru grada direktno imate pet planinarskih staza mapiranih i GPS markiranih ka pet planina koje okružuju Priboj“, izjavio je za naš list Goran Reković, organizator etape u Priboju. „Opštine Priboj i Rudo u odnosu na šire okruženje, imaju „višak“ istorije, ali i „višak“ potencijalnih turističkih kapaciteta koje dovoljno i na pravi način ne koriste. Opet, imamo primere opština u našem okruženju koje možda imaju i manje potencijala, ali su mnogo više odmakle u turizmu“, rekao je Lazar Rvović, predsednik opštine Priboj.

S. Bjelić

ne će cilj biti u centru grada tako da očekujemo da će sve biti na najvišem nivou“, rekao je Saša Gajičić, sportski direktor trke „Kroz Srbiju“. Trka je ina-

Priboj - Priboj će letos biti domaćin najznačajnije biciklističke trke u jugoistočnoj Evropi „Kroz Srbiju“. Kako bi ugovorili detalje vezane za organizaciju trke, u Priboju je protekle nedelje boravila delegacija na čelu sa generalnim sekretarom Biciklističkog saveza Srbije Sašom Gajičićem. Ova trka biće jedinstvena po tome što će biciklisti, proći preko graničnog prelaza između BiH i Srbije. U lokalnoj samoupravi trku vide kao šansu da se predstavi turistički potencijal opštine.

Ovogodišnja, 59. međunarodna biciklistička trka „Kroz Srbiju“ voziće se od 28. jula do 2. avgusta, a startovaće iz Republike Srpske. Više od 150 vozača iz 20 svetskih zemalja prvog takmičarskog dana voziće kružnu etapu u Istočnom Sarajevu. Drugu etapu biciklisti će voziti preko Jahorine i Višegrada do Priboja. „Priboj se pre tri godine pokazao kao odličan domaćin. Tada smo trku završili u Pribojskoj Banji, ove godi-

M. Đerlek

Novi Pazar - Iako su, prošle sedmice, dve najveće bošnjačke partije Sandžacka demokratska partija (SDP) i SDA Sandžaka, najavile da će doneti odluku o daljoj sudbini njihove Deklaracije o strateškom partnerstvu, nema ništa novo. Koalicija je uzdržana zbog odbijanja odbornika SDP da u skupštinama Novog Pazara i Sjenice podrže predlog SDA Sandžaka o promeni naziva ulica i trgova. Svaka strana je

ostala pri svom stavu. Prošle sedmice iz Prištine je stigla vest da se i tamo razgovaralo o reciprocitetu ulica. U sandžackim opštinama imena albanskih ličnosti, na Kosovu imena ulica i trgova znamenitih Bošnjaka. To je bio deo razgovora između lidera SDA Sandžaka i Samoopredeljenja, Sulejmana Ugljanina i Albina Kurtija.

S. N.
Strana III

Strateško partnerstvo SDP i SDA Sandžaka Deklaracija na leri

Auto Nikole Jelića, predsednika Skupštine opštine Nova Varoš, ponovo na meti huligana

„Spustio se nekakav kriminal u ovaj grad“

„U životu nisam imao problema dok nisam počeo da se bavim politikom“, kaže Jelić

Nova Varoš - Na parkingu ispred porodične kuće u Karađorđevoj ulici u Novoj Varoši, u sredu ujutro oko 3.10 sati, izgoreo je automobil „pežo 208“ koji je u vlasništvu Nikole Jelića, predsednika Skupštine opštine i do pre nekoliko dana direktora Šumskog gazdinstva Prijepolje. Jelić veruje da iza paljevine stoje politički motivi.

Vatra je u potpunosti uništila vozilo „pežo“, dok je službeni automobile marke „škoda“ koja je bila na parkingu pored oštećena. Požar na automobilima je po nezvaničnim saznanjima, izazvan namerno. Za sada nepoznata osoba došla je do parkinga i zapaljivu tečnost prosula po „pežou“ a potom ga zapalila. Policija intenzivno radi na pronalaženju počinioca ovog krivičnog dela.

Nikola Jelić kaže da je sa porodicom spavao u kući kada je požar podmetnut. „Probudio me je načelnik MUP-a, jer ne bih ni primetio, spavam u sobi koja ne gleda na ulicu. Materijalna šteta je takva kakva jeste, dok je živ čovek on će i da zaradi. U sobama iznad zapaljenog automobila spavao mi je sin i najmlađa kćerka, u sobi do još dve kćerke i pored majka, da vam ne pričam kakve su to detonacije bile i plač dece. Sinu je od stresa krenula i krv na nos. Porazbijana su stakla na butiku i tenda je počela da gori. Sreća da su vatrogasci došli na vreme da vatra nije uhvatila potkroviću kuće“, kaže Jelić.

Pežo u potpunosti izgoreo

Predsednik novovaroške skupštine sumnja da je ova čin politički motivisan, jer, kako je kazao novinarima, u životu nije imao problema dok nije počeo da se bavi politikom. „Spustio se

Bušene gume

Ovo, inače, nije prvi put da se vozilo Nikole Jelića nađe na meti huligana. Pre skoro dve godine na džipu koji je tada bio parkiran ispred restorana koji je u njegovom vlasništvu izbušene su gume na vozilu i auto je isfašan. Vinovnik tog krivičnog dela do sada nije otkriven.

nekakav kriminal u ovaj grad. Pre par godina su mi na drugom automobilu bušene gume, podmetano svašta. Ono što se pitam, a poslao sam i samom vrhu države da me prime, ne znam do koje granice se ide. Koga sam ugrozio da mi ovako rade. Tačno je i da sam pre četiri dana smenjen sa mesta direktora Srbijašuma, a imam i ponudu od generalnog direktora za neko napredovanje. Pre tri dana sam i udavao kćerku. Ovo pokazuje neku zlobu i ovo normalan čovek ne može da uradi, možda neko ko je alkoholisan ili pun droge, ali ne opravdavam. Svi mi imamo porodicu i decu i ne valja ovo raditi“, dodaje Jelić.

R. Popović

Nove komplikacije sa odlaganjem smeća

Priboj odbija prelazna rešenja

Priboj - Opštinsko veće opštine Priboj nije dalo saglasnost na zahtev Regionalne sanitarne deponije Banjica, iniciran od opštine Nova Varoš, za izgradnju transfer stanice sa reciklažnim otpadom.

Obzirom da Nova Varoš ne može da obezbedi lokaciju za transfer stanicu sa reciklažnim dvorištem, a u svrhu regulisanja problema upravljanja otpadom, rukovodstvo preduzeća, Regionalne sanitarne deponije Banjica, posredstvom nadležne komisije, predložilo je da se da saglasnost za pristupanje izgradnji transfer stanice na lokaciji deponije Banjica, kao privremenog montažnog objekta. Opštinsko veće Priboja na sednici održanoj u utorak odbilo je davanje saglasnosti na ovaj predlog, a svoju odluku obrazložilo je činjenicom da problem otpada iziskuje dugoročno rešenje i da se opština Priboj za takva rešenja i zalaže.

Rešenja nema ni 15 godina od pokretanja inicijative: Deponija Banica

Pomenutim prelaznim rešenjem - izgradnjom transfer stanice iz koje bi se smeće iz ove četiri opštine vozilo u Užice, planirano je da se na delu prostora koji je predviđen za sanitarnu deponiju „Banjica“, a koji se nalazi na granici opština Priboj i Nova Varoš, pored Lima, iznad jezera Potpeć, formira transfer stanica u kojoj bi se smeće iz ovih opština pretovaralo, kompresovalo, a zatim odvozilo u sanitarnu deponiju Duboko.

Inicijativa za izgradnju sanitarne deponije Banjica, kojom treba da se dugoročno i u potpunosti reši problem odlaganja otpada iz Priboja, Prijepolja, Sjenice i Nove Varoši, pokrenuta je pre 15 godina. Sadašnje nesantitarne deponije koje koriste ove opštine ne odgovaraju propisanom načinu odlaganja otpada, a najviše zagađuju reku Lim u čijoj su neposrednoj blizini. Najkritičnija situacija je na deponiji Stanjevine koja se nalazi na obali Lima, na ulazu u Prijepolje i sa koje se smeće u ogromnim količinama gura u Lim.

S. Bjelić

Preduzeće već osnovano

Najveći deo projektne dokumentacije za konačno rešenje, izgradnju sanitarne deponije Banjica, finansiran je sredstvima Evropske unije preko programa EU PROGRES. Iako nije izgrađena, pre šest godina formirano je i Društvo sa ograničenom odgovornošću za upravljanje čvrstim komunalnim otpadom na teritoriji Opštine Nova Varoš, Prijepolje i Sjenica Regionalna sanitarna deponija Banjica D00 Nova Varoš. Sedište preduzeća je u Novoj Varoši. Preduzeće ima PIB, matični broj, zaposlene i direktora.

Đaćić podnio ostavku na funkciju predsednika opštine Pljevlja

Motivi odlaska još nepoznati

Pljevlja - Predsednik opštine Pljevlja Mirko Đaćić podnio je ostavku na tu funkciju prošlog petka. U izjavi za CdM, Đaćić je samo potvrdio da je podnio ostavku, ali nije govorio o razlozima. Crnogorski mediji spekulišu da je razlog njegovog odlaska finansijska situacija u Pljevljima.

Đaćić je navodno prije više od mjesec svojim saradnicima i partijskim kolegama iz DPS-a najavio da će podnijeti ostavku ukoliko se lokalnim upravama ne obezbijedi stabilan izvor finansiranja. Od Vlade je

očekivao izdašnju pomoć, ali to se nije desilo. Kao koja je prešla čašu njegovog nezadovoljstva je to što je Poreska uprava počela svakog mjeseca da blokira račun opštine kako bi naplatila poreze i doprinose na zarade zaposlenih u lokalnoj administraciji, što je dodatno otežavalo finansijsku situaciju u Pljevljima. Đaćić je od Vlade Crne Gore tražio da višemilionski dug „Vektre Jakić“ prema lokalnoj upravi prebije za dug koji opština ima po osnovu poreza i doprinosa ali očitno to nije prihvaćeno.

C. D.

U DVE REČI

SAJAM OBRAZOVANJA U NOVOM PAZARU

Novi Pazar - Sajam obrazovanja postala je tradicionalna manifestacija, na kojoj srednje škole u ovom gradu budućim srednjoškolicima predstavljaju svoje obrazovne profile. U Novom Pazaru ima osam srednjih škola, šest državnih i dve privatne. I ove godine je najveće interesovanje bilo za obrazovne profile u Medicinskoj, Ekonomsko-trgovinskoj školi i Gimnaziji. Još tridesetak smerova sa trećim i četvrtim stepenom obrazovanja nude Škola za dizajn tekstila i kože, Ugostiteljsko-turistička i Tehnička škola. Ove godine u Novom Pazaru osmogodišnje školovanje završava više od 1.500 učenika. Sajam obrazovanja zajednička je manifestacija gradske uprave i Filijale Nacionalne službe za poslužavanje.

S. N.

IZAŠAO 41. NOVOPAZARSKI ZBORNIK

Novi Pazar - U muzeju „Ras“ promovisan je 41. Novopazarski zbornik. U novom broju stručno naučnog časopisa objavljeno je 19 naučnih radova, autora iz Srbije, Crne Gore, BiH i Turske. Obradene su teme iz istorije, arheologije, etnologije, likovne umetnosti, ima i bibliografija i radovi o sandžackom govoru. Novopazarski zbornik je najstariji naučni časopis u ovom kraju. Njegovo objavljivanje novopazarski muzej „Ras“ pokrenuo je 1977. godine. Izdavanje poslednjeg broja finansirala je gradska uprava, a ranijih godina u finansiranju je učestvovalo i Ministarstvo kulture Srbije.

S. N.

USVOJEN REBALANS BUDŽETA

Tutin - Odbornici Skupštine opštine Tutin usvojili su prvi rebalans budžeta za 2019. godinu, kojim je predviđeno smanjenje prihoda za 108 miliona dinara. Poslije ove izmjene budžet Tutina za ovu godinu iznosi 1.534.547.000 dinara. Većinom glasova prisutnih odbornika usvojene su i izmjene i dopune Kadrovskog plana o broju zaposlenih u opštinskoj upravi, Opštinskom pravobranilaštvu, stručnim službama i posebnim organizacijama Opštinske uprave Tutina.

S. D.

NOVOPAZARSKÉ SLIKE I PRILIKE

Svojte

Sveti Sava, tu onomad, nam je bio svojta i predek, a Stefan Nemanja nam je samo zločinac. Tako istorija postade nauka za upotrebu svake vrste. Kad smo u lepo sa vlastima u Beogradu, Nemanjići su nam svojte i preci, sviđalo se to nekome ili ne. E, kad se naljutimo, na jedne zaboravimo, druge proglasimo zločincima. Osim što su krivi što su bili živi, krivi su i za ono što se događalo i na kraju dvadesetog veka. Raspali, da bude više vojske.

Svojte su legitimitet i legalitet. Samosvojte. Drugima to nikako ne pripada. Vunena vremena bi ponovo da jašu na krilima devedesetih. Dosade i slatki kolače, a ne ista priča. Auto put samo što nije stigao, a i avioni će da polete uskoro iz blizine. Ostade autonomija da se prežvakava. Red udara po koaliciji, red kosovskih turneja, red ćutanja i smišljanja kako da se staro upakuje u novo, a i da se nađu nove svojte i nesvojte. Ostade očerupan onaj buket najlepšeg šarenog cveća. Cvet po cvet, voli ne voli... ostade samo trnje.

S. N.

U ŽIŽI

NOVI PAZAR DANAS

Ovaj prilog sufinansira grad Novi Pazar

Susret u Prištini:
Kurti i Ugljanin

Foto: SDA

Strateško partnerstvo SDP i SDA Sandžaka

Deklaracija na Ieru

Ugljanin i Kurti razgovarali o aktuelnoj političkoj situaciji u regionu „sa aspekta evropskih i NATO integracija, koje su objektivno preduslov za uspostavljanje stabilnog i trajnog mira, sigurnosti i saradnje na Balkanu“

Novi Pazar - Iako su, prošle sedmice, dve najveće bošnjačke partije Sandžaka demokratska partija (SDP) i SDA Sandžaka, najavile da će doneti odluku o daljoj sudbini njihove Deklaracije o strateškom partnerstvu, nema ništa novo. Koalicija je uzdržana zbog odbijanja odbornika SDP da u skupštiniama Novog Pazara i Sjenice podrže predlog SDA Sandžaka o promeni naziva ulica i trgova. Svaka strana je ostala pri svom stavu.

Predsedavajući Predsedništva SDA Sandžaka Salih Hot je za otkazivanje važenja Deklaracije okrivio SDP, koja je odgovorila da „ne pristaje ni na kakve ultimatum“ i da je poziv da se prihvati predlog o promeni naziva ulica i trgova „najobičniji izgovor SDA da raskine koaliciju i da krivicu za to svali na SDP“.

SDP u saopštenju konstatuje da pismo Hota „nije poziv na dijalog i razgovor, već otvorena najava raskida koalicije. Da je bilo iskrenosti, zajedno bismo seli i razgovarali o toj odluci, ispoštovali bismo proceduru i konsultovali stručnu javnost. To SDA Sandžaka nije htela, krili su taj dokument, dok ga nisu na Skupštinu grada Novog Pazara izneli po principu 'sve ili ništa'“.

Iz gradske uprave upozoravaju da stranka Sulejmana Ugljanina nije ispoštovala zakonsku proceduru. Član Gradskog veća Novog Pazara i visoki

funkcioner SDP Mirsad Jusufović preporučio je Bošnjačkom nacionalnom veću (BNV) da se oglasi o promeni naziva ulica i trgova koje je inicirala SDA Sandžaka, „jer se radi o oblasti koja je u ingerenciji BNV“.

Prošle sedmice iz Prištine je stigla vest da se i tamo razgovaralo o reciprocitetu ulica. U sandžackim opštinama imena albanskih ličnosti, na Kosovu imena ulica i trgova znamenitih Bošnjaka. To je bio deo razgovora između lidera SDA Sandžaka i Samoopredeljenja, Sulejmana Ugljanina i Albina Kurtija.

U saopštenju koje je Ugljaninova stranka uputila medijima navodi se da su njih dvojica razgovarali o aktuelnoj političkoj situaciji u regionu „sa aspekta evropskih i NATO integracija, koje su objektivno preduslov za uspostavljanje stabilnog i trajnog mira, sigurnosti i saradnje na Balkanu“.

„Izražena je zabrinutost zbog činjenice da status Sandžaka i status Bošnjaka još uvek nisu rešeni zbog netolerantnog odnosa srpskog nacionalističkog režima prema Bošnjacima Sandžaka. Aktuelni srpski nedemokratski režim u Beogradu predstavlja najveću prepreku za uspostavljanje evropskih standarda i primenu evropskih vrednosti na Balkanu“ - navodi se u saopštenju. Ideju o nazivima kosovskih ulica po Bošnjacima, Kurti je objavio na svom twitter nalogu. **S. Novosel**

Šta sve plovi novopazarskim rekama?

Bahatost „boji“ vodu

Novi Pazar - Spisak „neidentifikovanih plovni objekata“, u rekama koje protiču kroz ovaj grad (Raška i Jošanica), dugačak je i beskonačan. Ni mnogobrojne akcije lokalne samouprave čišćenja rečnih korita, ali i sve brojniji video snimci i fotografije na društvenim mrežama, ne mogu da stanu na kraj bahatosti i nesavesnosti. U reke se prazne kontejneri, baca građevinski materijal, dotrajali nameštaj i bela tehnika, klanični otpad.

Poslednja fotografija koja se pojavila na društvenim mrežama, zgrozila je sve. Kroz korito reke Jošanice teče crvena voda. Nagađa se da li je iz klanice puštena krv ili neke hemikalije. Otpad koji završava u rekama utiče na kvalitet vode, pa su ispitivanja pokazala da je kvalitet vode, u pojedinim delovima novopazarskih reka, pete kategorije. Stručnjaci kažu da takva voda jednaka kanalizaciji i da ne može da se koristi ni za polivanje bašta. Najveći zagađivači reka su klanice koje ispuštaju krv i kamenjare koje u reke ispuštaju opasne hemikalije koje se koriste za kamevanje taksas platna.

U gradskoj upravi ne spore da je zagađenje reka veliki problem i najavljuju da će taj problem biti rešen za pet-šest godina izgradnjom postrojenja za preradu otpadnih voda. U toku je izrada projektne dokumentacije. Kolektorska mreža biće duga 40 kilometara i obuhvatiće sva naselja. Procenjena vrednost projekta je oko 28 miliona

evra. Računa se na pomoć Vlade Srbije i Evropske unije, koja je već odredila sredstva za izgradnju postrojenja za preradu otpadnih voda.

Jedino što je utešno, kako tvrde stručnjaci, jeste što Novopazarci ima-

ju kvalitetnu vodu za piće. Izvorište reke Raške, u Sopoćanima, je druge klase i „to je odlično“. Za ovu reku se tvrdi da ima kvalitetnu vodu sve do ušća sa Jošanicom u koju se uliva Trnavica sa gomilom smeća. **S. N.**

Teče obojena
Jošanica

Foto: facebook

Veliki gubici u novopazarskoj vodovodnoj mreži Tekla voda na valove

Novi Pazar - U prošloj godini je, u odnosu na poslednjih nekoliko godina, „ostvaren“ najveći gubitak vode za piće na teritoriji Novog Pazara. To pokazuje izveštaj o prošlogodišnjem radu JKP „Vodovod i kanalizacija“. Proizvedeno je 12,2 miliona kubika vode. Za naplatu je fakturisana jedna trećina ili 4,3 miliona kubika. Ostalih 7,9 miliona kubika vode ili 64 odsto od ukupne proizvodnje nestalo je u nepoznatom pravcu - ili u mreži ili u administraciji. Podaci dalje govore da je vrednost proizvedene vode, prošle godine, bila veća od 810 miliona dinara, da je potrošačima fakturisano 292 miliona dinara, a u kasu se slilo samo 206 miliona.

Novopazarsko KP „Vodovod i kanalizacija“ od svojih korisnika potraživalo je 763,5 miliona dinara. Najviše duguju građani 495 miliona dinara, stambene zgrade 92,6 miliona i korisnici poslovnog prostora 89,7 miliona dinara. Od preduzeća najviše duguju JKP „Gradska čistoća“ 12 miliona i 4,6 miliona dinara je dug Sportskog centra Novi Pazar.

Ovo preduzeće je, uprkos velikim potraživanjima, prošlu godinu završilo sa bruto dobitkom od 1,2 miliona dinara, ali i dugovanjima prema poveriocima od 247 miliona dinara. Dugovanja prema radnicima su 93,7 miliona, raznim dobavljačima 56 miliona i 38 miliona dinara duguje Ministarstvu poljoprivrede.

Rešavanje problema vodosnabdevanja bio je jedan od kapitalnih projekata u poslednjih deset godina. Izgradnjom vodozahvata na Pazarištu i proširenjem filterskih postrojenja problem je rešen, ali su ostali stari problemi naplate proizvedene vode. Stalni problem je „gubitak vode u mreži“ i loš procenat naplate. Sa druge strane građani koji nemaju vodomere, već potrošnju plaćaju paušalno, imaju primedbe na određene cene. Negde je cena „odrezana“ po kvadraturi stambenog prostora, negde prema broju članova domaćinstva, a negde odokativno. Gde prođe, prođe, a gde ne prođe nema ni naplate. **S. Novosel**

Razvojni program EU PRO podržao projekte u Novom Pazaru

Razvoj GIS i socijalno unapređenje

Novi Pazar - Novi Pazar i Tutin dobili su više od 122 hiljade evra, iz razvojnog programa EU PRO za zajednički projekat razvoja geografskih informacionih sistema (GIS). Iz ovog programa je saopšteno da će podrška razvoju GIS biti pružena kroz nabavku softvera i hardvera, a to će omogućiti ovim lokalnim samoupravama da na jednom mestu prikupljaju, obrađuju i upravljaju prostornim podacima i „tako bolje planiraju razvoj, donose odluke i raspoložu resursima“.

Ovaj projekat je usmeren na una-

predenje i uspostavljanje integrisanog GIS, a analiza prostornih i drugih podataka i izrada specijalizovanih aplikacija omogućice bolje upravljanje postojećim resursima i njihovu promociju. Krajnji cilj je privlačenje investicija. Novi Pazar i Tutin će u realizaciji ovog projekta učestvovati sa svojih oko 22 hiljade evra. Razvojni program EU PRO, koji finansira Evropska unija, projekat razvoja i unapređenja GIS realizuje u 34 grada i opštine u Srbiji i za to je izdvojeno više od dva miliona evra. EU PRO dodelio je sredstva i za rea-

lizaciju 22 projekta organizacijama civilnog društva za unapređenje socijalne kohezije u multietničkim sredinama. Projekti će se finansirati sa 400 hiljada evra. Dodeljena sredstva su bespovratna i cilj je da doprinesu unapređenju položaja ranjivih grupa i njihove socijalne uključenosti, unapređenju međuetničkih odnosa i negovanju saradnje među multietničkim sredinama. Od 22 projekta, osam će biti realizovano u sandžackim opštinama, a od toga tri u Novom Pazaru. Sredstva, ukupno 52 hiljade evra, dobili su San-

džacki odbor za zaštitu ljudskih prava i sloboda, Udruženje psihologa i Društvo paraplegičara.

Sandžacki odbor za zaštitu ljudskih prava dobio je 14.476 evra za realizaciju projekta „Ravnopravnost, različitost i dijalog u lokalnoj zajednici“. Udruženje psihologa će sa udruženjem „Đurđevdan“ iz Bele Palanke, zajedno realizovati projekta „Inkluzivna akademija uz finansijsku podršku od 29.827 evra. Novopazarsko Društvo paraplegičara dobio je 12.952 evra za realizaciju projekta „Unapređenje života i potreba osoba sa invaliditetom -

Živimo sa vama“. Inače na ovom konkursu, koji je bio raspisan krajem prošle godine, učestvovala su organizacije sa 53 projekata, a 22 odabrana projekta biće realizovana u 16 opština obuhvaćenih razvojnim programom EU PRO.

Aktivnosti EU PRO realizuju se u 99 lokalnih samouprava u Srbiji. Cilj je ravnomerniji društveno ekonomski razvoj, povećanje konkurentnosti mikro i malih preduzeća, poboljšanje poslovnog okruženja i unapređenje socijalne kohezije. Realizaciju ovih aktivnosti EU podržaće sa 25 miliona evra. **S. Novosel**

KULTURA

Učesnici smotre i njihovi nastavnici i profesori na okupu

U OŠ „Gojko Druilović“ u Radoinji održano prvo takmičenje i izložba mladih karikaturista

Na likovnoj smotri 66 radova

Nova Varoš - Osnovna škola „Gojko Druilović“ iz Radoinje bila je domaćin opštinskog takmičenja za najbolju dečju karikaturu „Mali Pjer“. Takmičarsku izložbu postavio činilo je 66 učenika radova iz pet osnovnih škola sa područja novovaroške opštine.

Odlukom stručnog žirija (u sastavu Srećko Gujaničić, Stanko Nikaćević i Milka Lojaničić) u kategoriji mladih karikaturista od prvog do četvrtog razreda, najuspešnije su bile Marija Mladenović i Emilija Krdžavac, koje su podelile prvo mesto. U konkurenciji starijih osnovaca, za najbolje su proglašeni radovi Lane Purić (kojoj je ujedno uručena i specijalna nagrada), Imana Bajrovića, Sofije Avramović, Aurore Vejsilović, Elene Zajmović i Marka Bogdanovića.

Prva mesta za Mariju Mladenović, Emiliju Krdžavac, Lanu Purić, Imanu Bajrovića, Sofiju Avramović, Aurore Vejsilović, Elenu Zajmović i Marka Bogdanovića

Initijator da se prvo opštinsko takmičenje mladih karikaturista organizuje u zlatarskom kraju bila je Vesna Milivojević, nastavnica likovne kulture. - Izuzetno sam zadovoljna kako je tak-

mičenje proteklo, pre svega zbog talentovanih učenika. Oni su glavni pokretači i bez njih ne bi bilo ni ove smotre, prve ove vrste u našem kraju. Najbolji na opštinskom takmičenju imaće priliku da svoje umeće, dar i kreativnost odmere sa svojim vršnjacima i na Okružnom takmičenju - naglašava Milivojević.

Inače, na smotri je drugo mesto osvojilo osam karikaturista, a dodeljena su i priznanja za sedmo trećenagrađenih daka. Na manifestaciji su govorili članovi stručnog žirija i direktorka škole Ivana Đajić, koja se, između ostalog, zahvalila i sponzorima smotre - Turističkoj organizaciji „Zlatar“ i Hotelu „Panorama“.

R. P.

VESTI IZ KULTURE

Turska pa Južna Koreja

Novi Pazar - Ovogodišnje veliko umetničko okupljanje, prvi međunarodni Art Workshop „Salih Karcioglu, u turskom gradu Izmir, okupio je 30 umetnika iz 15 zemalja sveta. Srbiju je predstavljala umetnica Paša Gicić Zekić iz Novog Pazara, koja je svoja dela turskoj i međunarodnoj publici predstavila na izložbi „International contemporary art show“ u galeriji Yolo u Izmiru. Ona je u izjavi za RTVNP najavila da će u septembru svoje delo „Sunce“ predstaviti publici Južne Koreje u okviru „5th Geoeje international art festival“, u muzeju Heageumnganang theme. Paša Gicić Zekić je doktorantkinja, profesorica likovne umetnosti u Ekonomskoj školi i asistent na predmetima Slikarstvo i Zidno slikarstvo na Internacionalnom univerzitetu u Novom Pazaru. Izlagala je na više samostalnih i kolektivnih izložbi u zemlji i svetu.

Risan u Pljevljima

Pljevlja - U Doma kulture u Pljevljima otvorena je izložba pod nazivom „SYNEXEIA - CONTINUUM - TRAJANJE“ posvećena arheološkim istraživanjima u Risnu u poslednjih pet godina. Po riječima autora izložbe dr Dejana Gazivode, arheologa, višedecenijska arheološka istraživanja u Risnu realizovana saradnjom Centra za konzervaciju i arheologiju Crne Gore i Varšavskog univerziteta kroz međunarodni projekat „Risnium prijestonica kraljice Teute“ do sada su dala veoma značajne rezultate. „Risan je u antičkom vremenu bio veliki trgovački centar. Poslednjih pet godina arheološki radovi su vršeni na tri lokaliteta: Carine 6, Carine 8 i brdu Gradina gdje smo pronašli preko 7.000 fragmenata materijala i 1.000 inventarskih jedinica“, kazao je Gazivoda.

Ministarstvo zdravlja pomaže Dom zdravlja u Novoj Varoši

Nova stomatološka jedinica

Nova Varoš - Ministarstvo zdravlja poklonilo Domu zdravlja u Novoj Varoši savremenu stomatološku jedinicu sa pratećom opremom, zahvaljujući kojoj će biti unapređen rad službe za dečju stomatologiju i kvalitet zdravstvene zaštite u ovoj oblasti. Donacija je vredna oko 1,5 miliona dinara.

Stomatološka „stolica“ najmodernije generacije, opremljena i svim pratećim instrumentima, uskoro će biti instalirana i puštena u rad u jednoj od stomatoloških ordinacija u ovdášnjoj zdravstvenoj ustanovi.

Savremena stomatološka jedinica će u značajnoj meri uticati na razvoj dečje preventivne stomatologije. Olakšaće i rad stomatološke službe, a na kraju poboljšati kvalitet zdravstvene zaštite stanovništva posebno najmlađe populacije - ističe direktor novovaroškog Doma zdravlja dr Branko Popović.

Stomatološka jedinica stiže u pravo vreme, jer je dosadašnja oprema ovog tipa prilično izrabovana. Dom zdravlja je poslednji put stomatološku „stolicu“ dobio početkom 2012. godine, a za njenu nabavku je sredstva od oko 1,4 miliona dinara obezbedila Evropska unija. Stomatološka oprema je, inače, samo jedna u nizu donacija ovdášnjem Domu zdravlja, kako od strane resornog Ministarstva, tako i lokalne samouprave. Samo u poslednjih par meseci Vlada Srbije i Opština Nova Varoš uložili su u no-

vovaroško zdravstvo preko 10.000.000 dinara.

Ministarstvo zdravlja je nedavno odobrilo 1,8 miliona dinara za kupovinu specijalizovanog vozila za zbrinjavanje pacijenata na hemodijalizi. U toku je postupak javne nabavke i novo vozilo sa sedam sedišta očekujemo do kraja juna, kada ćemo vozni park obogatiti i novim terenskim automobilom za potrebe pacijenata u seoskim odnosno teže pristupačnim područjima opštine. Donacija je vredna oko 2.000.000 dinara, a obezbedila ju je lokalna samouprava - podseća dr Popović.

U rukovodstvu lokalne zdravstvene ustanove najavljuju i novu opremu za službu za zdravstvenu zaštitu žena. Reč je savremenom digitalnom kolposkopu i ginekološkom stolu sa reflektorima. Modernu medicinsku aparaturu u vidu dve specijalizovane stolice za vadenje krvi dobice uskoro i laboratorija, a u planu je nabavka dva dvanaestokanalna EKG aparata, spirometara, kao i seta pomagala za hitnu pomoć.

Ovih dana počeli su radovi na izgradnji novog parkinga na platou ispred službi ginekologije i pedijatrije, a uskoro očekujemo i još jedno, novo sanitetsko vozilo kao donaciju Ministarstva pravde iz sredstava prikupljenih od oportunitetna - najavljuje direktor Doma zdravlja dr Branko Popović.

R. Popović

U novovaroškoj Osnovnoj školi održano republičko takmičenje iz matematike

Nadmetalo se 308 „klikeraša“

Nova Varoš - Osnovna škola „Živko Ljujić“ bila je proteklog vikenda domaćin 52. Republičkog takmičenja iz matematike za osnove. Na smotri znanja najvišeg državnog ranga, prvi put održanoj u Novoj Varoši, okupilo se 308 najboljih mladih matematičara iz čitave Srbije. Sedam najuspešnijih „klikeraša“ - učenika šestog, sedmog i osmog razreda, uspeo je da osvoji maksimalnih 100 bodova, a dominaciju su potvrdili takmičari iz ogleđnih odeljenja matematičkih gimnazija iz Beograda, Novog Sada, Niša i Kragujevca.

Svetkovina posvećena matematici trajala je dva dana. Nadmetanje u znanju i veštinama iz ove naučne discipline održano je u subotu u 22 školska kabineta, a ceremonija proglašenja pobednika dan kasnije u holu ustanove. Takmičenju je, inače, prethodila svečana ceremonija otvaranja smotre, koja je upriličena u sali Doma kulture, uz veliki broj uglednih zvaničnika i prigodan umetnički program.

Još su antički mislioci govorili da mozak nije samo posuda koju bi trebalo ispuniti, već i vatra koju treba zapaliti. Ovo takmičenje je dokaz da ta vatra već šestu deceniju tinja u Srbiji, svaki put nanovo rasplamsavajući umove najmlađih matematičara. Cilj nam je da ovom smotrom znanja taj plamen pameti i mudrosti učinimo još svetlijim - istakao je na otvaranju takmičenja direktor ovdášnje Osnovne škole Risto Popović.

Vojislav Andrić, predsednik Dru-

Sa jednog od testiranja u OŠ „Živko Ljujić“

Novovaroške učesnice takmičenja sa predmetnim nastavnicama

Nova Varoš prvi put domaćin smotre znanja državnog ranga za osnove

štva matematičara Srbije, koje je već decenijama pokrovitelj ove manifestacije, zahvalio se takmičarima jer su deo svog mladačkog nemira posvetili divnom matematičkom svetu tajni i, kako je kazao, veličanstvenoj intelektualnoj igri koja zahteva puno rada, truda i zalaganja. Srdačno dobrošlicu mladim talentima poželeo je predsednik opštine Nova Varoš Radosav Vasiljević, uz očekivanja da će iz zlatarskoj kraja otići sa najpozitivnijim utiscima.

Sudeći po reakcijama učesnika takmičenja i njihovih mentora, impresije i jesu bile više nego pozitivne. Organizacijom smotre bili su zadovoljni i gosti i domaćini, ali su, ipak, najviše slavili oni najuspešniji koji su u jakoj konkurenciji uspeali da se izdvoje za maksimalnih 100 poena. To su osmami Aleksandar Čuzović, Vukašin Pantelić, Maksim Bjelić, Mateja Vučkelić, sedmak Vukašin Babić i učenik šestog razreda Vojislav Andrić. Svi oni su daci ogleđnih matematičkih odeljenja iz Beograda i Novog Sada.

Na državnim takmičenju iz matematike učestvovala su i Ana Mladenović i Sanja Pušić, učenice novovaroške Osnovne škole. Iako nisu uspele da se domognu pobeđničkog postolja, ve talentovane mlade matematičarke su dostojno branile boje svoje škole i grada, kao i predmetnih nastavnica Ivane Rajić i Dragane Jovanović.

R. Popović

Rekonstrukcija Osnovne škole „Živko Ljujić“ počinje za nekoliko dana
Investicija od 490 miliona dinara

Nova Varoš - Radovi na rekonstrukciji Osnovne škole „Živko Ljujić“, koje sredstima od oko 490.000.000 miliona dinara finansira Vlada Srbije, počće za nekoliko dana, najavljuje za konferenciji za novinare predsednik opštine Nova Varoš Radosav Vasiljević i direktori Osnovne i Srednje škole Risto Popović i Branka Rakonjac. Oni su predstavili i novi režim izvođenja nastave koji bi zbog kompletne sanacije „nove“ školske zgrade i interne fiskulturne sale trebalo da bude na snazi u narednih osam meseci kada ističe rok za završetak ovog velikog investicionog poduhvata.

Ovo je najveća investicija na polju školstva u zlatarskom kraju u poslednjih 40 godina. Opština je realizuje zahvaljujući podršci države i to preko Vladeine Kancelarije za javna ulaganja. Izvođač je konzorcijum nekoliko beogradskih kompanija, koji bi posao na rekonstrukciji škole trebalo da započnu za par dana čim vremenske prilike to budu dozvolile. Projektom je predviđena kompletna zamena stolarije, postavljanje termo izolacije, krovne konstrukcije, podova, grejnih tela, sanitarija, istakao je u razgovoru sa predstavnicima „sedme“ sile predsednik Vasiljević i dodao da će druga faza radova, za koju se ne zna

još precizno kada će početi, obuhvata izgradnju kotlarnice na biomasu. „Ona će zagrevati dve objekte osnovne i srednje škole, kao i gradsko-školsku sportsku dvoranu. Procenjena vrednost ovih radova je oko 150 miliona dinara. Investiciju će takođe finansirati Vlada Srbije, koja je kao primarne prepoznala projekte na polju energetske efikasnosti“, rekao je predsednik novovaroške opštine.

Direktori novovaroških škola ukazali su na značaj realizacije ovog projekta, očekujući razumevanje daka, roditelja, prosvetara, kao i čitave lokalne zajednice jer se zbog sanacije nastava za učeni-

R. Popović

AKTUELNO

Bošnjačka stranka očekivano podržava Prijedlog zakona o slobodi vjeroispovijesti Crne Gore

Čeka se stav Venecijanske komisije

Za BS je važno da se ovim zakonom na bilo koji način ne dovodi u pitanje Sporazum koji je Crna Gora potpisala sa Islamskom zajednicom ■ SPC protiv Zakona, za koji tvrde da ih diskriminiše

Rožaje, Beograd - Bošnjačka stranka, članica vladajuće koalicije u Crnoj Gori, podržala je Prijedlog zakona o slobodi vjeroispovijesti koji je nedavno usvojila crnogorska Vlada i najavila da će podržati usvajanje ovog zakona. Vlada Crna Gora nedavno je usvojila Prijedlog zakona o slobodi vjeroispovijesti ili uvjerenja i pravnom položaju vjerskih zajednica. Najavljeno je da će ovaj zakonski prijedlog biti upućen Venecijanskoj komisiji na mišljenje, a zatim će se o njemu izjašnjavati poslanici Skupštine Crne Gore.

Srpska pravoslavna crkva (SPC) je već izrazila neslaganje, te će poslanici iz prosrpskih stranaka u Skupštini Crne Gore sigurno takođe biti protiv. U SPC vjeruju da je cilj zakona oduzimanje imovine koju ova vjerska organizacija ima u Crnoj Gori i ugrožavanje njihovih prava. Ova tema se našla i na nedavno završenom Saboru SPC. U završnom saborskom saopštenju, konstatuje se da su „animoznost i diskriminacija SPC“ prisutni, u većoj ili manjoj mjeri, gotovo u svim delovima bivše SFRJ, a naročito u Crnoj Gori, „gde je nedavno potvrđen antievropski i anticivilizacijski predlog zakona o Crkvama i vjerskim zajednicama“. „Tim nacrtom zakona se specijalno i namerno diskriminišu Eparhije crnogorsko-primorska i budimljansko-niškička, a predviđa se čak i otimanje svetih hramova i njihovo proglašavanje za vlasništvo države. Takva rešenja ukidaju neotuđivo pravo građanina na slobodu vjeroispovesti i savesti i predstavljaju direktno mešanje u unutrašnje crkvene poslove“, navodi se u saopštenju Sabora SPC.

U Vladi Crne Gore odbacuju kritike SPC, ističući da je ovaj Prijedlog zakona „usaglašen sa najvišim međunarodnim standardima“ te da je riječ o veoma liberalnom zakonu koji obezbjeđuje najviši stepen slobode misli, savjesti i vjeroispovijesti i značajno viši stepen prava i sloboda nego bilo koji zakon u ovoj oblasti u okruženju. Prema ovom aktu, svi vjerski objekti koji su bili imovina države Crne Gore prije gubitka njene nezavisnosti i pripajanja Kraljevini Srba, Hrvata i Slovenaca 1918. godine, a koji „kasnije nijesu na odgovarajući pravni način prešli u svo-

Sledi izjašnjavanje poslanika: Skupština Crne Gore

jinu neke vjerske zajednice biće prepoznati kao državna imovina“. „Međutim, ako neka vjerska zajednica raspolaze dokazima da je na osnovu nekad ili danas važećih propisa postala vlasnik neke imovine država će to priznati i poštovati. Tamo gde takvih dokaza nema, već je riječ o imovini koju je stvarala i sticala država Cr-

DPS: Nemamo imovinske pretenzije

Demokratska partija socijalista saopštila je da će usvajanje novog zakona o slobodi vjeroispovijesti ili uvjerenja i pravnom položaju vjerskih zajednica biti važan trenutak za slobodu i građansku Crnu Goru. Predloženo zakonsko rješenje na jasan i transparentan način uređuje pitanje državne imovine. Kulturo blago koje je kroz vjekove stvarala i gradila država Crna Gora ne može pripadati nikom drugom od svim građanima Crne Gore. S druge strane, država nema apsolutno nikakvih pretenzija prema bilo kojoj imovini koju su vjerske zajednice zakonito stekle“, navodi se u saopštenju DPS-a.

S. B.

Počinje realizacija važnog projekta: Sa konferencije u zgradi SO

Prva faza radova podrazumeva kompletnu sanaciju školske zgrade i fiskulturne sale, a druga, vredna dodatnih 150 miliona dinara, izgradnju kotlarnice na biomasu, naglašeno na zajedničkoj konferenciji za novinare predsednika opštine i direktora škola

Povodom Međunarodne nedelje Crvenog krsta

Brojne akcije u Novoj Varoši

Opštinska organizacija CK organizovala podelu humanitarnih paketa, akcije dobrovoljnog davalštva, takmičenja i tribine za osnovce i srednjoškolce...

Nova Varoš - Opštinska organizacija Crvenog krsta Nove Varoši je brojnim akcijama obeležila Međunarodnu nedelju ove humanitarne organizacije. Manifestacija je posvećena osnivaču Crvenog krsta Anri Dinanu, švajcarskom trgovcu.

Pod sloganom „Svuda za svakoga“, lokalni čelnici i aktivisti CK organizovali su tokom ove sedmice čitav spektar raznolikih akcija. Prva u nizu bila je obilazak socijalno ugroženih domaćinstava, kao i pojedina i porodica u kojima žive osobe ometene u razvoju. Njima su prilikom obilaska predstavnici Crvenog krsta uručili pakete sa osnovnim životnim namirnicama i sredstvima za higijenu. Pomoć je ovim povodom stigla u desetak kuća, od kojih je većina na seoskom području.

Sa ciljem popularisanja dobrovoljnog davalštva krvi, koji u zlatarskom kraju ima dugu i uspešnu tradiciju, Crveni krst je u saradnji za užičkim Zavodom za transfuziju krvi organizovao akciju tokom koje su na delu svoju plemenitost pokazali učenici završnog razreda novovaroške Srednje škole. Zahvaljujući humanosti oko 25 maturanata, prikupljeno je desetak litara ove dragocene tečnosti.

- Povodom Međunarodne nedelje Crvenog

Akcija podele humanitarnih paketa: Aktivisti Crvenog krsta i korisnici

krsta organizovali smo i kviz znanja za učenike četvrtog razreda osnovne škole. Takmičarska smotra koja nosi naziv „Šta znaš o Crvenom krstu“ održava se bez prekida već deceni-

ju i po. Pomoć bolesnima i materijalno ugroženima nastavljamo i u narednim danima, a u fokusu će biti staračka i invalidna lica - ističe sekretarka OO CK Milena Jojević. **R. P.**

Ekološke NVO Ozon i Breznica apeluju na premijera Crne Gore

Prekinuti gradnju malih hidroelektrana

■ Ugovori koji nesporno nijesu od javnog interesa i imaju sve elemente da su štetni za građane Crne Gore treba da budu raskinuti, smatraju ovi ekolozi

Protest u Bukovici

Foto: NVO Breznica

Pljevlja - Ekološke nevladine organizacije Ozon iz Nikšića i Breznica iz Pljevalja, pozivaju premijera Crne Gore Duška Markovića da poništi koncesije za izgradnju malih hidroelektrana i da ugovori koji „nesporno nijesu od javnog interesa“ budu raskinuti kao štetni za građane Crne Gore.

U zajedničkom saopštenju ove dvije NVO ističu da je neophodno da hitno budu obustavljene subvencije za postojeće male hidroelektrane, a sredstva prikupljena putem naplate od zagađivača, kroz akciju na ugaj, namijenjene za tu svrhu preusmjeriti na sanaciju pri-

činjene ekološke štete i eventualno obeštećenje investitora. „Imajući u vidu aktuelne probleme i narasle tenzije, naročito na relaciji građani - investitori, zašto je upravo Vlada najveći krivac, te trendove u razvijenim zemljama, stavove EU i EIBRD kada su projekti malih hidroelektrana u pitanju, upitna ustavnost podsticajnog načina otkupa tako proizvedene električne energije i očiglednog prostora za različite koruptivno-manipulativne elemente, smatramo da je jedina prava odgovorna odluka zaustavljanje dalje štete po društvo u cjelini. Premijer Marković mora prepoznati ozbilj-

nost trenutne društveno-ekonomske situacije i hitnost i neophodnost zaštite javnog interesa, pa smatramo da bi na ovaj način građanima Crne Gore, onim koji čuvaju njene najvažnije vrijednosti, dokaže da mu je naše dobro, važnije od privatnih interesa onih koji su koncesije na rijeke podijelili kao da im je porodična a ne državna svojina“, piše u saopštenju Ozona i Breznice...

Čelnici ovih NVO i potpisnici saopštenja Aleksandar Perović, iz Ekološkog pokreta „Ozon“ i Milorad Mitrović, iz Ekološkog društva „Breznica“ nadaju se da će njihova inicijativa biti prihvaćena „u najkraćem roku i da ćemo u narednom periodu umjesto svakodnevnih tenzija, imati priliku da doprinesemo održivom razvoju i boljitku društva u cjelini“. U više mjesta Crne Gore, naročito na sjeveru građani su protestovali zbog gradnje MHE. Oni ističu da će MHE uništiti životnu sredinu i onemogućiti bavljenje poljoprivredom i stočarstvom, od čega mnogi u tim krajevima žive. **C. D.**

SAVETI POLJOPRIVREDNIH STRUČNJAKA

Zaštita od žilogriza u zasadu trešnje i višnje

Posljednjih godina proizvođači trešnje i višnje bore se sa opasnom štetocinom - žilogrizom (*Capnodis tenebrionis*). Insekt nanosi štete koje suše voćku i direktno utiču na rod. Žilogriz se mora suzbijati primenom svih raspoloživih mera mehaničkih i agrotehničkih koje imaju preventivni karakter, kao i hemijskih mera gde se izbor preparata mora prilagoditi biološkom ciklusu razvića žilogriza i šiljokrilca tokom godine. Mehaničke mere se sastoje u sakupljanju odraslih štetocina ili u sprečavanju ženki da jaja odloži u neposrednu blizinu voćaka odnosno na prizemni deo stabla. U tu svrhu donji deo stabla i zemljište oko njega prekriva se crnom PVC folijom koja se prekrije zemljištem ili se preko nje stavi PVC mreža sa otvorima prečnika do dva milimetra. Jače zaražena stabla treba iščupati sa korenom i obavezno spaliti, a mesto tretirati zemljišnim insekticidom. Agrotehničke mere podrazumevaju češću površinsku obradu, a posebno češće navodnjavanje doprinose smanjenju napada žilogriza.

Tokom proleća odrasle štetocine se nalaze na granama i grizu peteljke i mlade lastariće što je opasno za mlade voćke i sadnice. Mnogo je opasnije kada larve se ubuše u koren i stablo. Voćke se brane lučenjem smole, ali stabla koja su u vodnom stresu i bolesna stabla se ne mogu odupreti. Simptomi su sitniji listovi i naknadno sitniji plodovi. Sušne godine su uslov za velike štete u voćnjaku, čak i štete do 80 odsto od ukupnog broja sadnica. Štetocina ima jednu generaciju tokom dve godine. Imago se javlja u mesecu julu i avgustu i hrane se mladarama i korom. Larva prezimljava u korenu, hraneći se tankim korenčićima. Posle dve godine se nalazi u samom deblu gde se formira u lutku. Zaštita počinje obaveznom primenom zemljišnih insekticida pri podizanju novih zasada voća i kod mladih voćnjaka koje nisu u rodu.

Pri sadnji i podizanju zasada višnje, trešnje u rupe i oko stabla staviti 25-30gr insekticida u formulaciji granulata: Galition G-5, Teteon granule (40kg/ha- cela površina pre sadnje ili 20-25 kg/ha u redove tokom sadnje), Force 1,5-G (5 kg/ha), Radar, Versus G (15-20 kg/ha). U cilju sprečavanja da ispijene larve dođu do korena u drugoj polovi maja, juna i jula treba izabrati neki od insekticida na bazi a.m. bifentrin Talstar 10-EC, Fobos EC, Futocid-EC, karenca 28 dana. Način primene: Talstar 10 EC se koristi u količini 1.5-2 lit/ha sa 500 lit vode/ha i prska se zemlja 50 cm s jedne i 50 cm s druge strane ispod stabala. Zatim se inkorporira frezom do 10 cm dubine. Za delovanje na larve u korenu (jun i jul) preporuka je izbor insekticida: a.m. fipronil (Cosmos 500 FS, 80-100 mL/ha sa 500 l vode+ Silwet L 77 50 ml/100 l vode. Posle zalivanja 75 cm (prvi tretman) oko stabla i 50 cm (drugi tretman), dodati 15-20 lit vode po stablu. U cilju suzbijanja odraslih jedinki za vreme ishrane preporuka je da se najpre obaviti tresanje imaga sa stabala i njihovo prikupljanje, a potom izvrši folijarna primena insekticida neposredno posle berbe višnje:

- A) a.m. fosmet lmidan 50 WP u količini 2 lit/ha
- B) a.m. tiakloprid Calypso 480 SC u količini 100 ml/m visine krošnje/ha
- C) a.m. hlorpirifos Pyrinex 48 SC, Kozma, u količini 1.5 lit/ha, Radar 300 EC u količini 2, 5 lit/ha, a.m. hlorpirifos +cipermetrin Nurelle-D, u količini 1l/ha, Konzul, Cihlop, Despot, Antocid-D u količini 1,2-1,5 l/ha - karenca 28 dana
- D) a.m. Malationa -Etiol tečni u količini 1,5 - 2,5 lit/ha - karenca 21 dan

Svetlana Šučević, dipl. inž. polj.

Gradnja uprkos protivljenja građana

Preduzeće Bistrica klin enerđži iza kojeg, kako spekuliraju crnogorski mediji, stoji podgorički biznismen Žarko Burić, predalo je Ministarstvu održivog razvoja i turizma zahtjev za izdavanje urbanističko-tehničkih uslova za gradnju male hidroelektrane (mHE) Bistrica u opštini Bijelo Polje. Ugovor o koncesiji za mHE Bistrica potpisan je 13. januara 2017. godine između Vlade i Bistrica klin enerđži. Burić je, tvrde mediji u ovoj zemlji, vlasnik dvije mHE u opštini Plav i od novembra 2017. godine ima status povlašćenog proizvođača. Gradnji mHE u Plavu protivilo se lokalno stanovništvo.

SPORT

Gostovanja beogradskih crno-belih i roze-plavih nezaboravni sportski događaji

Partizan i Mega u Novom Pazaru

Prvoslav Lešević

Novi Pazar - I pored poraza za nas je ovo dobijena utakmica, koliko puta ste čuli ovu rečenicu od trenera, igrača i navijača? Često, uglavnom kao opravdanje za neuspeh, neretko i s razlogom. Ako je rejting rivala visok ona uvek ima smisla, osim ako se ne radi o porazu izraženom neuobičajeno velikom razlikom u poenima. Kad se trijumfuje nad po svim pokazateljima boljim od sebe onda je to podvig.

Utakmice takvog kalibra ovog meseca imali su košarkaši OKK Novog Pazara, a pred njima je još jedna (u nedelju s Partizanom u Beogradu). Tri duela s Mega Bemaksom i crno-belima osim što su predstavljala nagradu za igrače, stručni štab i navijače, imala su i dimenziju više s obzirom da je Novi Pazar uzeo prvi scalp jednom od četiri najbolja domaća tima. Posebno upečatljivi bili su mečevi igrani u Pendiku. Daleko od kurtoazije je kad se kaže da je susret sa bivšim evropskim šampionom u prvom zvaničnom mečdanu u Novom Pazaru sam po sebi pobjeda. Kada bi se došlo od bodova protiv crno-belih, što je realno još rano, podvig i trijumf, ma koliko zvučne reči, opet bi bile slabašne da naglase veličinu tog rezultata. Možda je najprimerenije reći - senzacija. Senzacija nije bilo u nedelju 12. maja, Partizan je pobedio (81:66), a ne može se reći ni da je Novi Pazar izgubio, dobio je na svakom polju osim na rezultatskom, ali ko više mari za ishode mečeva u Superligi, osim većitih rivala?

Iako je elitno domaće takmičenje u kojem Novi Pazar debituje postojanjem ABA 1 lige izgubilo skoro svaki smisao, za klubove izvan ABA 1 sistema ono je jedina prilika za upoređivanje sa najboljim srpskim klubovima - Crvenom zvezdom, Partizanom, Mega Bemaksom i FMP-om. Novom Pazaru plasman u KLS je podario mečdan sa crno-belima i roze-plavim iz Beograda.

Zašto se kaže da je Novi Pazar samo na dobitku u porazu od Partizana? Zato što je 33 minuta bio skoro ravnopravan velikanu i ne samo zbog toga. No-

Na dobitku u porazu: Andrea Trinkijeri i Oliver Popović

vopazarska publika imala je jedinstvenu priliku da vidi zvanično drugi najbolji tim Srbije i da se na licu mesta upozna sa njegovim legendama Nikolom Lončarom, Vladom Ščepanovićem, Dušanom Kecmanom, kao i sa šarmantnim gospodinom iz Milana, trenerom Andreom Trinkijerijem. Njegov odličan i vrcav srpsko-hrvatski jezik savladan dugim boravcima u tinedžerskim danima u Istri i Kotoru, kod majčine i bakine rodbine, po ko zna koji put bacio je u zasenak utakmicu i rezultat. Konferencija za štampu nakon meča nije bila pompezna, ali jeste drugačija, a za tako nešto zaslužan je uvek Trinkijeri, ovoga puta izborom primerenog glagola koji će te retko čuti, a koji savršeno objašnjava igru njegovog tima u dobrom delu meča. Umekšanim akcentom, Trinkijeri izbacuje sjajnu rečenicu. „Nismo mogli da pogodimo ništa, pa smo više gnjavili nego što smo trebali“, reče neodoljivi Italijan.

Kako je gostovanje Partizana sa poznatim stručnjakom na klupi i retka prilika da se ovekoveči trenutak u kojem ste tik uz bivšeg uspešnog kouča Kantua, Uniksa iz Kazanja i Brose Bamberg, tu priliku mnogi nisu želeli da propuste. Jednog od novinara sa izraženom željom da se s njim fotografije šalju je, onako kako samo on to

ume, upitao: „Vi ste u crvenom? Ne može“, reče Trinkijeri, i ispunio mu želju. Naravno, kao neko ko je odrastao na jugoslovenskoj košarci pokazao je savršeno dobro poznanje razmere navijačke podele na zvezdaše i partizanovce. Trener Novog Pazara Oliver Popović nije imao nijedan razlog za začuće, naprotiv, beše baš obradovan što je Partizan svom snagom odigrao čitavu utakmicu. „Pre meča sam izjavio da će sve zavisiti od toga kako će Partizan shvatiti ovu utakmicu, ozbiljno ili po-

nedelju je u Pendiku viđen posve drugačiji duel.

U vreme igračkih dana centar sa najboljom leđnom tehnikom u evropskoj košarci, trener Mega Bemaksa Dejan Milojević, došao je u Novi Pazar bez dvojice igrača koji su u stanju da svakom treneru sačuvaju leđa. I bez opravdano odsutnih Goge Bitadzea i Edina Atića, verovatno ponajboljih Meginih pojedinaca, klub sa u svetu najviše draftovanih igrača za NBA je apsolutni favorit protiv bilo koje ekipe koja se ne

Kazna 108 hiljada

Gostovanje crno-belih događaj je i za publiku. Da su navijači ostali samo na ubacivanju velike količine rolni papira na parket, bez dodatnih 11 petardi, ambijent bi bio još koloritniji, verovatno, i kazna direktora KLS, Leona Deleona ne bi iznosila 108.000 dinara.

reza njegovog tima, bilo je očigledno da za 40-minutnu zonu Popovićevog sastava njegovi momci nisu imali odgovor. Najbolji način da se ona razbije je šut za tri poena, ali ne onakav kakav je bio u slučaju Mege - 40 pokušaja i samo pet pogodaka. Iz ugla Beograđana odlučio je slab šut, ali Milojević odaje priznanje Novom Pazaru podsećajući na prvi meč dva tima, iz čega su i on i svi ostali mogli da izvuku zaključak kako ova pobjeda nikako nije bila slučajna. „Da je Novi Pazar imao malo više sreće mogao je i u Beogradu da nas dobije“, izjavio je Milojević.

Oliver Popović nije mnogo likovao posle trijumfa. „Ovo je jedno lepo iskustvo za igrače i publiku. Pokazali smo da protiv ABA ligaše može da se igre i pobeđuje“, kazao je Popović. Bila je to i

MEGA pobjeda Novog Pazara: 88:71 u Pendiku

SPORTSKE VESTI

NA PRAGU VELIKOG USPEHA

Novi Pazar - Klub Malog fudbala Novi Pazar na pragu je novog velikog uspeha i plasmana u finale plej-ofa u kojem će se, po svemu sudeći, boriti sa višestrukim šampionom Ekonomcem za titulu prvaka Srbije. U prvom polufinalnom plej-of meču Novi Pazar je deklasirao kao gost Novu Pazovu 5:0 (1:0). Golove su postigli Mutavdžić u 3. i 33, Sadović u 21, Jovanović 31. i golman Mirza Hot u 38. minutu. Revans je večeras u Pendiku (21). U slučaju poraza Novog Pazara treći meč bi se igrao u Novoj Pazovi.

ZLATNA AJLA LUKAČ

Novi Pazar - Ajla Lukač (Klub borilačkih sportova Novi Pazar) osvojila je zlatnu medalju na Svetskom kupu u Budimpešti. Ona je u disciplini loulou 56 kg u finalu savladala Nemicu Lasote (2:1). Do zlata je došla i Saida Bukvić (Sportsko udruženje borilačkih sportova Pazar) u istoj disciplini do 52 kg pobeđivši u finalnom meču Izraelku Rotem.

RUKOMETAŠI VEROVATNO PETI

Novi Pazar - Kolo pre kraja plej-ofa rukometne Superlige Metaloplastika je u Šapcu bila bolja od Novog Pazara 38:28 (20:12). U sastavu

gostiju odskočio je sa 10 golova Šaponjić, kod pobjednika to je bio Matičić, strelac sedam pogodaka. Novi Pazar će najverovatnije bez obzira na rezultate poslednjeg kola, u kojem se večeras u Pendiku sastaje sa Dinamom (19), zauzeti sjajno peto mesto.

POBEDA FATME IDRIZOVIĆ

Novi Pazar - Fatma Idrizović (14 godina) pobedila je 16-godišnju Ruskinju Viktoriju Borodulinu 2:0 (6:4, 6:4) u finalu ITF turnira četvrte kategorije igranom u Ulcinju na šljaci.

TAHIROVIĆ 19. U SLOVENIJI

Novi Pazar - Alen Tahirović, kajakaš na divljim vodama Starog grada iz Novog Pazara, kao reprezentativac Srbije zauzeo je na Evropskom prvenstvu u Bovecu (Slovenija) 19. mesto u disciplini spust, u K1 klasiku bio je 30.

ODBOJKAŠI BEZ POLOMCA

Novi Pazar - Odbojkaški klub Novi Pazar ostao je bez srednjeg blokera Alekse Polomca. Momak iz Gornjeg Milanovca karijeru nastavlja u najjačoj francuskoj ligi, nosiće dres polufinaliste plej-ofa Nice.

luozbiljno. Crno-beli su igrali ozbiljnu košarku“, nije Popović u nastavku rečenice dodao ih je na takav pristup primorao njegov sastav, ali jasno je bilo šta je želeo da kaže.

Dobio je novi ABA 2 ligaš i igrače iz sopstvenih redova, Tarika Brunčevića i Asmira Numanovića. Posebno Brunčevića (23). Nije isto kad se izbije u prvi plan protiv Partizana ili nekog drugog tima. Sa 14 poena Brunčević je bio drugi strelac tima, osmelio se na šest pokušaja izvan linije 6,75, tri puta je pogodio, čemu je dodao i 6 skokova što je identično učinku najboljeg skakača u domaćem timu Krstića. Sa indeksom korisnosti 15 i statistički i po utisku našao se iza prvog aktera utakmice Novice Veličkovića, Radeta Zagorca i klupskog druga Seada Hadžifejzovića.

Posle poraza koji je i bukvalno mogao da bude pobjeda u Beogradu nad Mega Bemaksom (97:95), što bi bilo prvorazredno iznenađenje, tim pre što se Novi Pazar vratio iz minusa od 15 poena pri kraju prvog poluvremena, u

Naredne utakmice

Do kraja Superlige preostalo je da se odigraju još dva kola. Sinoć je Novi Pazar gostovao Tamišu u Pančevu, u nedelju će se suprotstaviti Partizanu u Pioniru, a u poslednjem kolu ponovo će u Beograd na noge Dinamiku (30. maj).

zove Crvena zvezda, Partizan ili FMP. Očekivalo se da tako bude i u Pendiku, a osim u prvih sedam ravnopravnih minuta, sve ostalo vreme dominirao je Novi Pazar, oduvavši roze-plave. Na kraju bila je to MEGA pobjeda Novog Pazara - 88:71 (27:19, 25:17, 19:18, 17:17). Odmah su se svi uhvatili za jezik, pa neće biti baš da su rezultati u takmičarski važnoj ligi samo za veće rivala toliko nebitni za ostale.

Korektni Dejan Milojević nije morao da kopa po uzrocima visokog po-

poslednja utakmica u sezoni pred novopazarskom publikom, verovatno poslednja i za ovaj tim sa liderom Nemanjom Krstićem. Briljirao je najbolji igrač plavih u šutu za dva - bez promašaja (6:6), za tri je bacao 4:2 i sakupio odličan indeks korisnosti 33. Pored njega, najbolji meč u dresu Novog Pazara odigrao je plej Aleksej Nešović. Vladao je terenom u prvom poluvremenu kako u napadačkim tako i odbrambenim rolama, apsolutno je najzaslužniji što je utakmica otišla u pravcu pobjede.

Bilo bi nekorektno ne izdvojiti još jednu odličnu partiju Tarika Brunčevića. Za 21 minut postigao je 11 poena, uz odličan procenat, 2:2 za dva i 3:2 za tri poena. Niko bolje od njega nije iskoristio minute u Superligi. Posle plasmana u ABA 2, dva dobra otpora Partizanu i Megi i pobjede nad Mega Basketom, dobitnik je i novopazarska publika. Videla je Mega Novi Pazar. Šteta je što sezona traje predugo, pa dvorana nije bila ispunjena kao što to zna da bude.

MEDIJI

RADNIM DANIMA

07:00-07:10 Jutarnji dnevnik
07:10-11:00 Novi Dan
11:00-15:00 Plusiranje
16:00-16:10 Dnevnik
16:10-19:00 Muzički vremeplov
19:00-07:00 Music mix

VESTI SVAKOG PUNOG SATA

SUBOTA

10:00-14:00 Čavrljanje
14:00-18:00 Eurotop 44-repriza
18:00-10:00 Music mix

NEDELJA

10:00-14:00 Uvek nedeljom
14:00-18:00 Eurotop 44
18:00-10:00 Music mix

VAŽNI TELEFONI

Opština Novi Pazar	020-313-644/318215
Opština Tutin	020-811 133
Opština Sjenica	020-741 279
Opština Raška	036-736 281
Autobuska stanica Novi Pazar	020-318 354
Autobuska stanica Raška	036-738 383
Meteorološka stanica Meteor Sjenica	020-741 008
Polijska uprava Novi Pazar	020-314 744
Opštinski i Okružni sud - Novi Pazar	020-314 391
Zdravstveni centar Novi Pazar	020-314 722
Apotekarska ustanova Novi Pazar	020-318 375
Elektro distribucija Novi Pazar	020-315 117
	330 116
Preduzeće za puteve „Novi Pazar put“	020-314 911
Univerzitet Novi Pazar	020-317 754
Internacionalni univerzitet	020-316 634
Dom kulture Novi Pazar	020-313 069
Regionalno pozorište Novi Pazar	020-322 891
SOS telefon (KC Damad)	020-332 755
Sportski centar Novi Pazar	020-312 420
Turistička organizacija Novog Pazara	020-338 030
Železnička stanica Raška	036-736 008
Dom zdravlja	036-736 127
Komunalno preduzeće Raška	036-736 622
Centar za kulturu	036-736 273
Biblioteka	036-736 092
Gradski stadion	036-736 650
Sportska hala	036-736 794
Deciji vrtić „Veselo detinjstvo“	036-736 120
Apoteka	036-738 080
Turistička organizacija	036-738 670
Crveni krst	036-736 648
Vatrogasna služba	036-736 002
Veterinarska stanica	036-736 877
Taksi stanice	036-740 040 i 036-733 222

PRETPLATA NA DODATAK
SANDŽAK DANAS

Period:

- 3 meseca - popust 10%
= 546,00 din
- 6 meseci - popust 15%
= 1.053,00 din
- 12 meseci - popust 20%
= 2.028,00 din

s troškovima dostave na adresu

Kontakt telefon: 011 / 344 - 11 - 86
lok. 124, 107 / Prodaja/

ISSN 1450-538X

9 771450 1538047

Emina Gusinac, načelnica Odjeljenja za projektovanje i lokalni ekonomski razvoj

U Tutinu četiri velika projekta

Očekuje se i razvoj turizma: Tutin

Tutin - Narednih godinu dana biće realizovana četiri velika projekta u opštini Tutin kojim će se unaprijediti sistem rada i korišćenje informacionih tehnologija u lokalnoj samoupravi, najavila je načelnica Odjeljenja za projektovanje i lokalni ekonomski razvoj Emina Gusinac za radio Sto

plus. Ona očekuje da će zahvaljujući ovim projektima oživeti i turistički potencijali ovog dijela Srbije.

„Uskoro će krenuti realizacija druge faze rekonstrukcije i adaptacije objekta srednjoškolskog centra u Tutinu, za koju je sredstva obezbjeđila Kancelarija za javna ulaganja

Republike Srbije. Ministarstvo privrede će sa 32 miliona dinara finansirati projekat infrastrukturnog pripremanja turističkog potencijala Gradac u Tutinu“, rekla je Gusinac ovom radiju. Ona je dodala i da će EU finansirati zajednički projekat Novog Pazara i Tutina vrijedan

122.000 evra za razvoj geografskih informacionih sistema, a u toku su i završni pregovori sa Turskom razvojnom agencijom - TIKA oko uređenja korita rijeke Vidrenjak sa pritokama. Prema planovima ovi projekti će biti realizovani najkasnije do proljeća naredne godine. S. D.

Bjelopoljska predškolska ustanova obilježila 71. rođendan

Savremena ustanova za 1.052 djece

Bijelo Polje - Prigodnim kulturno-zabavnim programom, bjelopoljska Javna predškolska ustanova „Dušo Basekić“ nedavno je obilježila 71 godinu postojanja. Svečanosti je prisustvovao i predsjednik Opštine Bijelo Polje Petar Smolović sa saradnicima.

Pozdravljajući prisutne direktorica ove ustanove Ida Četković kazala je da u Bijelom Polju postoji savremena i moderna ustanova, koja vaspitno-obrazovni rad organizuje za 1052 djece. „Vaspitno-obrazovni djelatnost, preventivnu zaštitu i ishranu djece JPU „Dušo Basekić“ organizuje u pet vaspitnih jedinica - Pčelica, Crvenka-pa, Leptirici, Pčelica Maja i Sunce, koji

su izgrađeni po evropskim standardima. U saradnji sa direktorima osnovnih škola, lokalnom samoupravom i uz podršku Ministarstva prosvjete uspjeli smo da se proširimo i da osnujemo deset vaspitnih grupa na poludnevnom boravku u naseljima Rasovo, Njegnjevo, Sutivan, Nedakusi, Zaton, Tomaševo, Pavino Polje i Kanje, u kojima danas boravi 220 djece“, rekla je Četković. Javna predškolska ustanova „Dušo Basekić“ ima 128 radnika različitih stručnih profila, njih 118 je zaposleno na neodređeno vrijeme, od kojih je 66 vaspitača, 30 medicinskih sestara i 22 administrativno-tehnička radnika. C. D.

Izložba SULU u Beogradu

Beograd - U beogradskoj galeriji „Cvijeta Zuzorić“ u petak u 18 časova biće otvorena izložba Sandžackog udruženja likovnih umjetnika (SULU). Ovo je četrnaesta godišnja izložba ovog udruženja koje postoji šesnaest godina a čine ga ne samo umetnici koji žive u Novom Pazaru, već i oni koji ili potiču iz ovog regiona, ili su na neki način blisko vezani za ovu sredinu. Izložba je prilika da se i javnost glavnog grada upozna sa aktuelnim stvaralaštvom članova SULU. S. D.

„Izgradnja održive budućnosti za Crnu Goru kroz pristupanje EU i UN ciljeve održivog razvoja“

Sjeveru važna pomoć EU

Berane - U Beranama je nedavno održana konferencija „Izgradnja održive budućnosti za Crnu Goru kroz pristupanje EU i UN ciljeve održivog razvoja“ Crnogorske panevropske unije, na kojoj je zaključeno da evropski put nema alternativu i da crnogorsko društvo perspektivu može vidjeti jedino u okviru usvajanja evropskih standarda i demokratskih načela.

Kako javlja opštinska informativna služba, savjetnik u Službi predsjednika Darko Stojanović kazao je da veliki broj projekata u Opštini Berane ne bi bilo moguće ostvariti bez pomoći evropskih partnera. On je dodao da veliki broj mladih napušta sjever zbog nedostatka investicija, manjka radnih mjesta i da će ulaskom u EU mladi imati mnogo bolje mogućnosti za školovanje i zaposlenje u državama članicama. „Evropu nam u Crnu Goru niko neće donijeti i od nas zavisi brzina pređenog puta. Članstvo u EU izuzetno je snažan podsticaj za ekonomski i politički razvoj države i građanima će donijeti mnogo koristi, kao što je ravnopravno učešće na tržištu, jačanje privrednog sektora i unaprjeđenje poslovnog ambijenta“, rekao je Stojanović.

Kao najznačajniji projekat u Beranama istakao je izgradnju postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda i nove kanalizacione mreže, čiji se završetak očekuje do kraja godine, dok je, govoreći o projektu prekogranične saradnje sa Albanijom, naveo projekat zaštite životne sredine, zahvaljujući kojem će ova opština dobiti osam novih zelenih ostrva, mehanizaciju za komunalno preduzeće, automobile za komunalnu policiju. „Očekujemo da će u narednom periodu imati još više projekata koji bi išli na zadovoljstvo lokalne uprave, ali i građana koji su krajnji korisnici tih sredstava. Članstvo jeste cilj Crne Gore, ali krajnji cilj mora biti bolji kvalitet života građana“, poručio je Stojanović.

Predsjednica CPEU Gordana Đurović istakla je značaj projekata koji povezuju pitanja evropskih integracija i održivog razvoja, posebno na lokalnom nivou, kojim se ističe veza ta dva procesa. Ona je kazala da se kroz integracije istovremeno ostvaruju i ciljevi održivog razvoja UN i podsjetila da je Crna Gora bila jedna od prvih zemalja koja se obavezala da te ciljeve stavi u sopstvene strategije, da teži da ih ostvari i mjeri. C. D.